

RCA:

VELKÝ TŘESK

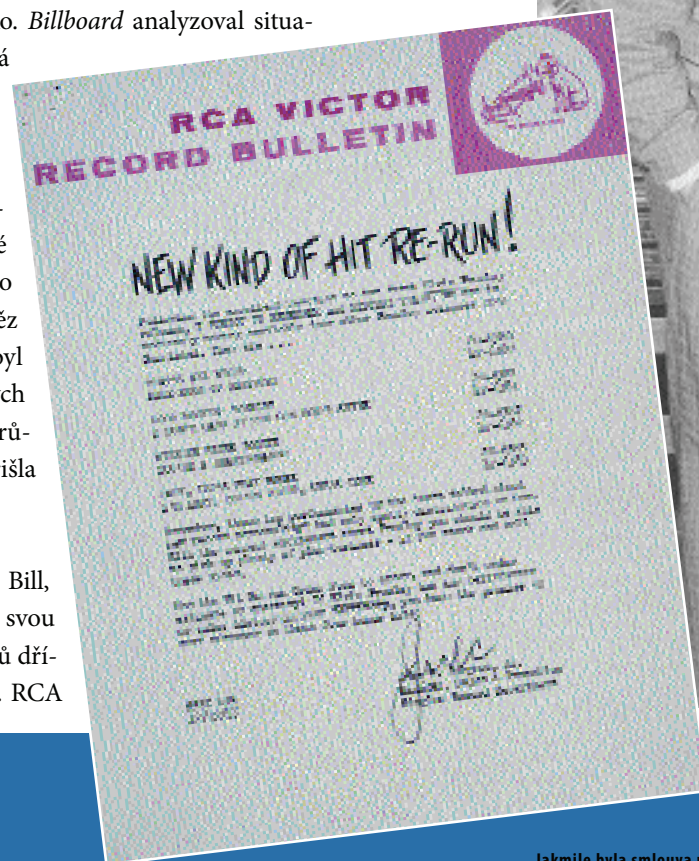
Elvis předvádí své pohyby z pódia na reklamní fotografii RCA v roce 1956.

Sam Phillips pravidelně odmítal nabídky na koupi Elvisovy smlouvy, a to nejen od všemožných pomatenců. Společnost Columbia Records za ním přišla s lukrativní nabídkou, a i když Sam potřeboval peníze na své rozrůstající se operace, odolal – proč, tím si sám nebyl jist. Parker, jenž získal nadvládu na Elvisovými aktivitami, začal domlouvat koupi společností RCA Records. Sam mu navztekane zavola, cože to kuje za pikle, a Colonel mu to naservíroval bez obalu: Kolik chceš za to, abys Elvise pustil? Sam vyslovil částku 35 000 dolarů plus 5 000 dolarů na zpětné honoráře, které Elvisovi dlužil. To byly neskutečné sumy: Columbia nedávno předtím koupila kontrakt Frankieho Lainea, jenž byl v té době již zaběhnutým talentem, za sotva polovinu požadované sumy.

Ale Parker si věřil. Viděl ona pozdvižení, pozoroval fanyanky, sledoval Elvisovu tvrdou práci a věřil mu. A do podzimu 1955 prodal tuto svou víru značce RCA Records, která s třesoucí se rukou Sama vyplátila. Brali na sebe veliké riziko. *Billboard* analyzoval situaci ve svém titulku, „Dvojnásobná nabídka vrhá Presleyho do pozice hvězdy“.⁶

V roce 1956, dva dny po svých jednadvacátých narozeninách, vešel Elvis Presley do nashvillského nahrávacího studia RCA, aby začal natáčet své první písně pro mnohem větší značku. Bylo to teprve druhé studio, které spatřil. Mnoho peněz změnilo majitele, aby zde mohl stát, a i když byl v té chvíli již veteránem stovek pódii vzdálených tisíce kilometrů od sebe, pracoval v zábavním průmyslu pouze rok a půl. Byl nováčkem ve hře a přišla přelomová doba.

Po jeho boku stáli Scotty, klidný a připravený, a Bill, se žvýkačkou a spoustou vtipů, jimiž zakrýval svou nervozitu. Stálým členem skupiny se o šest měsíců dříve stal bubeník D. J. Fontana, a tak zde byl také. RCA

Triumfální pohledy Colonele Parkera, Elvise (s maskotem RCA v ruce) a prezidenta společnosti RCA Victor, Franka Folsoma, v roce 1956.

Jakmile byla smlouva podepsána, opatřena pečeti a doručena, společnost RCA opětovně vydala pět singlů, které předtím vyšly pod značkou Sun. Maloobchodní prodejci dostali u příležitosti vydání nahrávek reklamní brožury.

si však chtěla svou sázku pojistit, a zařídila několik dalších hráčů, aby, jak vysvětlovala, získala hutnější zvuk. Pianistu Floyda Cramera mladíci znali z přehlídky *The Louisiana Hayride*, ale mnohem větší hrůzu jim naháněl najatý kytarista: Chet Atkins na samém vrcholu slávy, s nápaditým prstovým pickingovým stylem, jenž psal hity mimo jiné pro Eddyho Arnolda a Perryho Coma. Jeho styl formoval většinu Scottyho zvuku.

Zdánlivě držel produkční opratě v ruce Steve Sholes, newyorský pracovník RCA, jenž kontrakt podepsal, ale konečný zvuk definoval Elvis. Sholese pochopitelně svírala nervozita; s takovou investicí visela jeho kariéra na stejném vlásku jako Elvisova. Trochu si mohl oddechnout díky tomu, jak veřejnost přijala nedávné opakované vydání pěti Elvisových singlů od firmy Sun. Díky své skryté síle se nahrávka „I Forgot to Remember to Forget“ s „Mystery Train“ na druhé straně držela téměř deset měsíců v žebříčkách, a nějakou dobu dokonce pobývala na prvním místě. A Colonel Parker začal pracovat na svých kouzlech. Elvis se šestkrát objevil v celonárodní televizní *Stage Show*, kterou uváděli Tommy a Jimmy Dorseyovi.

Čistě proto, aby si zvykli na prostředí, nahráli muzikanti jako první skladbu pro RCA píseň, kterou dobře znali ze živých vystoupení, „I Got a Woman“ od Raye Charlese. Ještě dlouho poté, když byla RCA spokojena, Elvis pokračoval a nahrával pokus za pokusem, neboť měl na paměti radu Sama Phillipse, aby vytrval, dokud se mu to nepovede perfektně.

Druhou písní byl „Heartbreak Hotel“. Zvuk se lišil od toho, co činovníci společnosti znali. Skladba do značné míry těžila ze „slapback“ zvuku značky Sun, oblíbeného a dravého efektu ozvěny, který vymyslel Sam Phillips. Tento zvuk je uváděl do rozpaků, stejně jako pochmurný text. Neslyšeli žádné vzrušení, žádný nový zvuk. Elvisova víra však nezakolísala, nahrával píseň ve studiu stále znovu a dával do ní takový oheň, až nakonec natočil „Heartbreak Hotel“ podle svých představ.

Společnost RCA vydala „Heartbreak Hotel“ s nevelkým očekáváním o dva týdny později a brzy poté následovalo první Elvisovo televizní vystoupení ve *Stage Show*. Zaspíval zde dvě písně, ale

Parkerova obchodní taktika získala Elvisovi největší kontrakt, jaký kdy byl pro vydání nahrávky country umělce uzavřen. Později téhož měsíce Elvis podepsal na značkovém papíře luxusního memphiského hotelu Peabody příjem prvních peněz, které získal na základě nového kontraktu.

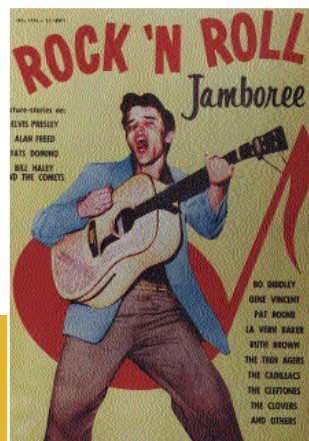
Společnost RCA ihned po podpisu v roce 1955 znovu vydala nahrávky firmy Sun. „Heartbreak Hotel“ se dostal na vrchol žebříčku *The Cash Box*.

k velkému zděšení firmy nešlo o žádnou skladbu z nahrávek. A co víc, publikum si nebylo jisto, jak si má vysvětlit tohoto zvláštního chlapíka, jehož chování na pódiu se do značné míry podobalo jeho zlovyku nervózně bubnovat prsty a toto bubnování se šířilo dále, až se Elvis trásl celý. Mnoho lidí se smálo či odešlo před koncem, někteří tleskali, avšak většina tiše zírala s pusou i očima dokořán.

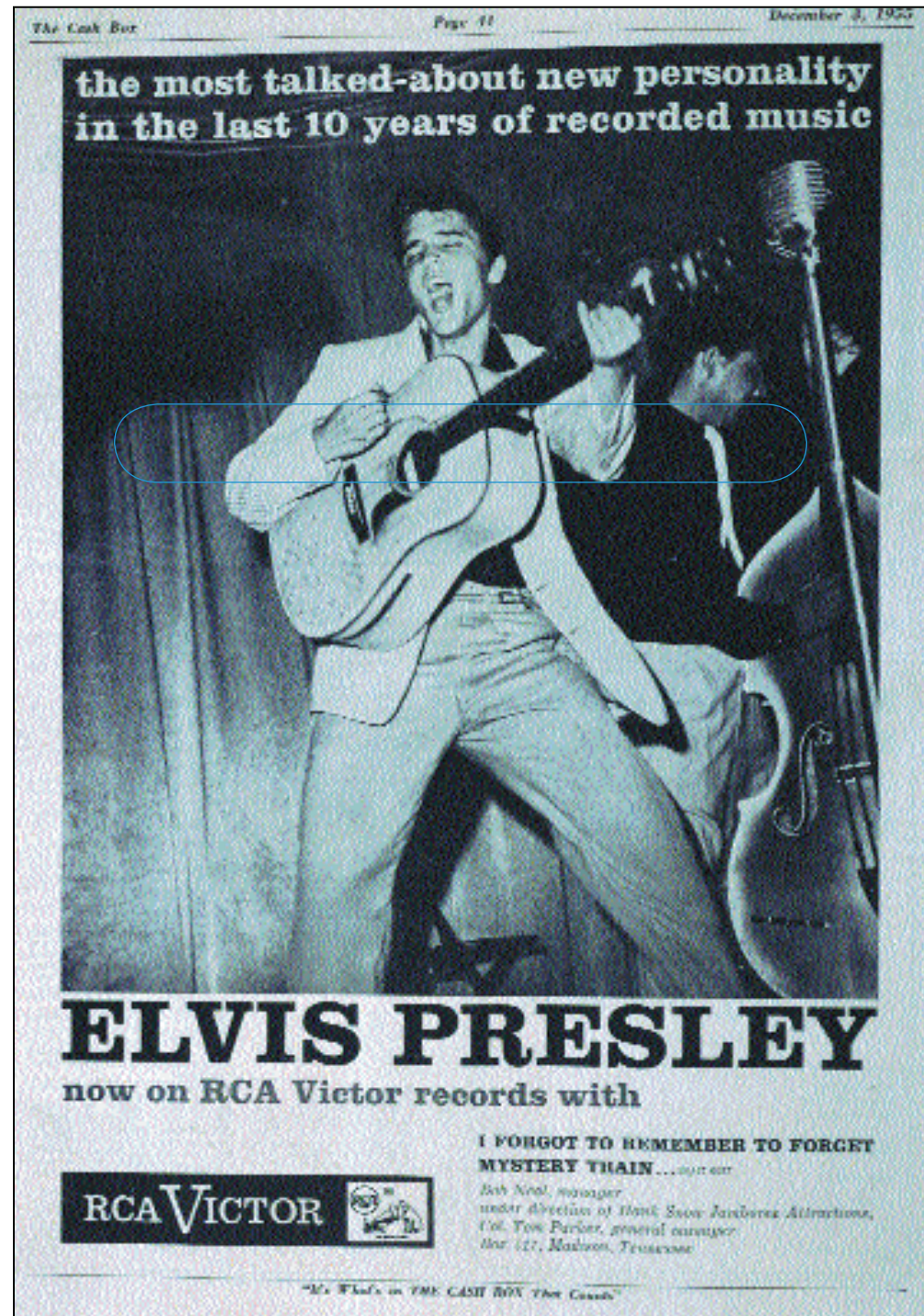
Než došlo ke druhému vystoupení v televizi, čekala na Elvise další nahrávací frekvence v New Yorku a producenti opět zachmuřeně mlčeli. Elvis cítil, že jeho třináct pokusů o nahrávku debutu Carla Perkinse u značky Sun, „Blue Suede Shoes“, jen dotvrzuje skutečnost, že Carl to uměl nejlíp, i když s nahrávkou „My Baby Left Me“ od Big Boye Crudupa byl spokojen. RCA si nedovedla představit, jak získá zpět svou investici s bluesovým číslem z mississippské delty. Když opět nezahrál „Heartbreak Hotel“ na národním televizním okruhu, začala si to společnost brát osobně, Elvise pokárala a nechápala, že tato píseň zkratka nevyhovovala danému okamžiku.

Nakonec při třetím vystoupení ve *Stage Show* jejich požadavek splnil a „Heartbreak Hotel“ zařadil. Byl to propadák. Dorsey Orchestra trval na tom, že bude skupinu doprovázet, a bez ohledu na to, jak zoufale je Elvis přesvědčoval, se klopýtavě pustili do díla. Nevhodné sólo na trumpetu se klidně dalo nahradit vojenským vytrubováním.

Nicméně každé televizní vystoupení znamenalo větší sledovanost než předchozí díl. Médium přinášelo Elvise do obývacích pokojů stále většího počtu domácností, kde jeho chování ohromovalo rodiče i děti. Zatímco rodiče hubovali, děti se

Jeden z mnoha obrázkových časopisů publikovaných v roce 1956, který těžil z nárůstu posluchačů rock'n'rollu.

(nahore) Producent RCA Stephen Sholes poslal své nové hvězdě nápady k nahrávkám, o nichž se domníval, že by skladbám mohly pomoci. Ve svém dopise Colonelu Parkerovi Sholes jasně říká, že součástí Elvisova úspěchu bylo „štěstí“, ale brzy se ukázalo, že se mýlil.

(vpravo) Elvis hrdě tančuje na vystoupení v Louisiana Hayride v roce 1956.

V humorném škádlení s Miltonem Berlem v *The Milton Berle Show* v roce 1956. Elvis se na pódiu hýbal tak, že se v médiích pozvedla úplná bouře.

zkrátka sebraly a přijaly toto odlišné chování i zvuk jako způsob, jak se vymanit z upjatých předválečných zvyků starších generací a jak vytvořit moderní a novou společnost.

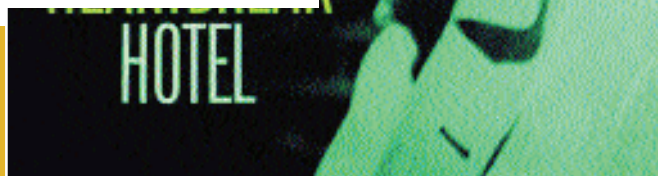
Mladí lidé v 50. letech hleděli s nevěřícími rodiči v zádech na televizní přijímače, na obraz Elvise kroutícího pánví, do nového úžasného světa. „Heartbreak Hotel“ se dostal do národních populárních žebříčků téhož dne jako „Blue Suede Shoes“ Carla Perkinse a sledovanost stačila na to, aby Elvis dostal pozvání do *Stage Show* na další dvě představení v půli března.

RCA si oddechla. Kontroverze prodává. Do začátku března roku 1956 se v průběhu necelých dvou měsíců dostalo šest nahrávek jejich svěřence mezi nejprodávanější desky a pouze nahrávka „Juke Box Baby“ od Perryho Coma se prodávala rychleji než „Heartbreak Hotel“. Elvis byl téměř na vrcholu žebříčků popu, country i blues – hned za Carlem Perkinsem, což naznačovalo, že mu finanční vyrovnání se Samem Phillipsem od RCA výborně prospělo. Když 13. března přišlo na trh první Elvisovo dlouhohrající album, *Elvis Presley*, byla to první deska firmy RCA, která vydělala milión dolarů.

Elvis se vydal do Los Angeles, kde vystupoval v televizní show Milтона Berleho. Oproti *Stage Show* to byl velký pokrok. Na televizi si rychle zvykl a vystupoval jako letitý profesionál, pod pláštěm svého působivého výrazu autoritativně klidný. Při pobytu v Los Angeles si jej vyzkoušel Hal Wallis, hollywoodský režisér, který udělal hvězdy z Jerryho Lewise a Deana Martina. Colonel dojednal s Wallisem a společností Paramount Studios tři natáčení. A „Heartbreak Hotel“ získal zlatou desku.

Zpět na cestách, po vystoupení v Houstonu, se Elvis a Scotty vydali do černošského klubu, kde hrál Lowell Fulson. Oficiální místa se již Elvisova „vulgárního“ vystupování na pódiu obávala a spolupráce s afroamerickou kulturou potvrdila jeho zhýralost. Mezi jednotlivými vystoupeními se Elvis a Scotty představili a Fulson je pozval na pódium. Lowel a Scotty improvizovali nějaké pomalé blues a afroamerické publikum Elvise vřele při-

EP deska *Heartbreak Hotel* přišla na trh v dubnu roku 1956.

Elvis is featured on the record sleeve for his first RCA single, "Heartbreak Hotel," which went on to become a million-seller. (Left to right: Tom Murtry, of a radio station; Earl McInnis, KGOV, Los Angeles; Elvis Presley; and Tom Murtry's manager, Beverly Spector.) (Right: Hal Wallis, RCA's president at the time of the record's release.) (Left: JERRY L. LEWIS, Los Angeles.)

Elvis na pódiu v hotelu New Frontier v Las Vegas hrdě ukazuje svou zlatou desku za „Heartbreak Hotel“, což bylo první album RCA, jež vydělalo milión dolarů.

Elvis

SUN. 5th FEB. **MOSQUE** 2 SHOWS 2:30-8:30
 Laurel and Main, Richmond, Va.
RAILEY'S APPLIANCE CENTERS
 Presents

ELVIS PRESLEY IN PERSON!
 and his "BLUE MOONERS"

with Guests From The
"GRAND OLE OPRY"
 ★★★ THE LOUVIN BROTHERS ★★★

THE CARTER SISTERS
 with **MOTHER MAYBELLE** ★ ★

ROD JUSTIN BENNY
BRASFIELD ★ TUBB ★ MARTIN

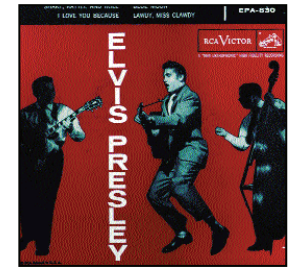
Tickets: Orch. \$2.00 ★ Mezz. & Loge \$1.50 ★ Gen. \$1.00
 Tickets available at Railey's Appliance Center, 1418 Hull St. and
 1817 West Broad St., also at Thalheimers and Powers News Store
 WELLS FARGO & FRUIT CO., RICHMOND, VA.

Plakát na show v sále Mosque v Richmondu, Virginii, 5. února 1956. Díky raketově hvězdné kariéře předstihl Elvis mnohem starší a lépe zavedené hvězdy.

THE ELVIS TAKES OFF, BUMPS & GRUBS...
 Says Elvis: "In my type of display, you don't have to worry about how

První EP desky, vydané v dubnu 1956, se prodalo 400 000 výtisků.

jalo. „Je to hezkej kluk,“ řekl Fulson Scottymu, „a ženský ho udělaj. Nebude se muset moc snažit.“⁷

Na konci dubna Elvis zahájil dvoutýdenní koncertní šňůru v Las Vegas. Publikum, kde převažovaly starší ročníky, sedělo a během Elvisova vystoupení se podávala večere. Namísto řevu mládeže slyšela skupina cinkot stříbrných příborů na talířích. Elvis byl mladý, nový, měl v sobě jaderný pohon a Vegas stále žilo v období páry.

„Heartbreak Hotel“ byl na vrcholcích žebříčků, píseň „I Want You, I Need You, I Love You“ právě dosáhla 300 000 předběžných objednávek a Elvis prodával stejné množství desek jako všichni ostatní umělci pod značkou RCA dohromady. Koupil svým rodičům nový dům v pěkné memphiské čtvrti a pro horká léta nechal postavit bazén. Elvis se s grácií postaral o svou matku i otce.

Stálou výzvu představovala televize, i když jeho druhé vystoupení s Uncle Miltym způsobilo veliké pozdvižení. Když zpíval svou dosud nenahranou verzi skladby „Hound Dog“, dal se v polovičním tempu do tance, který připomínal prudké vyzývavé pohyby vějířové tanečnice při striptýzu, což okamžitě vyvolalo pohoršení mezi kritiky v celé zemi.

Steve Allen, jenž chtěl vyřešit dilema mezi snahou o vysokou sledovanost a obavami o vlastní pověst, oznámil, že uvede serióznějšího Elvise. Nechal jej

... & UMBELLATIONS & BEEF DYNAMIONS...
 Four voice sounds ... It's not pretty singing ... It's the delivery."

Reportéři nejvíce těžili z Elvisova „vlnění a sexy kroužení.“ Tuto neidentifikovanou fotografii si Colonel Parker v 50. letech nalepil do jednoho ze svých alb.

obléci – či spíše svázat – do smokingu se šosy. Elvis se došoural na pódium, kytaru držel nepřírozeně daleko a z jeho chování vyzařovala mistrovská směsice uhlazenosti a protestu. Chtěl vyhovět Allenovu nápadu, ale neshledával jej tak vtipným jako jeho hostitel. Když zpíval „Hound Dog“ jezevčíkovi, ukázal se být stejně dobrým bavičem jako kdokoliv jiný.

Vystoupení u Steva Allena bylo svým způsobem osvobozující. Dokázalo, že bez ohledu na to, jak se Elvis obleče či chová, kritikové jej nebudou mít rádi. Jeho „civilizované“ představení je děsilo stejně jako jeho přirozené chování na jevišti. Dalšího dne posloužily komentáře jen k tomu, aby rozdmýchaly jeho rozrušení, a ve studiu RCA v New Yorku konečně nahrál skladbu „Hound Dog“. Zařazoval ji do své show dva měsíce, takže skupina ji znala tam i zpět. Ale jeho nápor se dočkal odplaty a po šestadvacátém pokusu producent Steve Sholes naznačil, že podle jeho názoru mají nahrávku hotovu. Jistě, řekl Elvis, samozřejmě, a natočil ještě pět dalších pokusů a vybral divokou poslední verzi, což je právě ta píseň, kterou známe a milujeme.

A pořád toho neměl dost. Natočil dvacet šest snímků písně „Don't Be Cruel“ a téměř desetkrát nazpíval „Anyway You Want Me“. Poté odletěl domů do Memphisu a rozžhavl baseballový stadión. Hrál tak divoce, jak to měl rád, a svému domovskému městu ukázal, že nemá hlavu v oblacích, že je stále jedním z nich, že si navzájem rozumějí a že jediný důvod, proč je z něj hvězda, představuje skutečnost, že každý z posluchačů je také hvězda.

Vystoupení s Billem Blackem v roce 1955.

RCA se singlem „Hound Dog“/„Don't Be Cruel“, vydaným v červenci 1956, trefila do černého a do konce roku prodala téměř čtyři milióny kopií.

